

Variabel pensioen kan meer rendement bieden

De afgelopen jaren is de rente gedaald. Dat heeft gevolgen voor werknemers die met pensioen gaan en hun pensioenkapitaal omzetten in een pensioenuitkering. Een lage rentestand op het moment van omzetten geeft immers een lagere vaste pensioenuitkering. De nieuwe Wet verbeterde premieregeling biedt extra mogelijkheden. Werknemers met een beschikbare premieregeling, die tijdens (een deel van) hun carrière een persoonlijke pensioenpot hebben opgebouwd, kunnen deze sinds kort op flexibeler wijze laten uitkeren. Daardoor kan het uiteindelijke rendement groter zijn. “Deze variabele pensioenuitkering is vooral geschikt voor mensen die wat meer risico met hun pensioen kunnen en willen lopen”, zegt Folkert Pama, directeur klantbediening van a.s.r. Pensioenen.

“Werknemers leggen gedurende hun loopbaan premie in en bouwen daarmee een persoonlijk pensioenkapitaal op”

Hoe werkt een vaste pensioenuitkering?

“Werknemers leggen gedurende hun loopbaan premie in en bouwen daarmee een persoonlijk pensioenkapitaal op. De pensioenuitvoerder belegt de premies waarbij het beleggingsrisico afneemt naarmate de pensioendatum nadert. Als de werknemer met pensioen gaat, koopt hij met het opgebouwde

beleggingskapitaal een levenslange pensioenuitkering aan. Deze uitkering staat vast, de werknemer weet dus wat hij krijgt tot aan zijn overlijden. Daarbij heeft hij wat flexibiliteit in de verdeling van de uitkering: of de werknemer elk jaar hetzelfde wil ontvangen, of aan het begin van zijn pensioen meer en later wat minder. De hoogte van de pensioenuitkering is grotendeels gebaseerd op de marktrente van dit moment. Met de Wet verbeterde premieregeling krijgt de werknemer er op de pensioendatum de keuze voor een variabel pensioen bij. Voor alle duidelijkheid, de wet geldt specifiek voor werknemers met een zogenoemde *defined contribution* (DC)-regeling.”

Waarom is het variabele pensioen ingevoerd en hoe werkt het?

“Omdat de marktrente de afgelopen jaren steeds verder is gedaald, zijn de aan te kopen vaste pensioenuitkeringen steeds lager en voor veel werknemers dus minder aantrekkelijk geworden. Er zijn werknemers die best wat langer risico willen lopen met hun pensioenkapitaal. Het is verstandig om naarmate men ouder wordt de risico's van de beleggingen te verminderen, maar de pensioendatum is misschien een te vroeg moment voor bepaalde werknemers om het beleggingsrisico grotendeels afgebouwd te hebben. De wetgever heeft het nu mogelijk gemaakt om ook na de pensioendatum te blijven doorbeleggen met het pensioenkapitaal, of een gedeelte daarvan. Met doorbeleggen kan de werknemer op de pensioendatum

een keuze maken voor een variabele pensioenuitkering.”

Wat zijn de voordelen van het doorbeleggen?

“Er zijn eigenlijk twee voordelen van het doorbeleggen. Ten eerste kunnen de risico's van de pensioenbeleggingen rustiger worden afgebouwd als de werknemer de pensioenleeftijd nadert. Daardoor maakt hij kans op een hoger pensioenkapitaal. De beleggingshorizon is verlengd tot na de pensioendatum, en er kan wat langer risico worden gelopen. Bij een vast pensioen begint de risico-afbouw vaak al zo'n vijftien jaar voor de pensioendatum. De weging van risicovolle aandelen wordt dan langzamerhand verminderd ten gunste van langlopende obligaties, die vaak minder risicovol zijn. De keerzijde is dat het pensioenkapitaal navenant kan afnemen. Als een werknemer besluit door te beleggen, kan hij al voor de pensioendatum extra rendement met zijn beleggingen maken door langer in risicovolle aandelen te beleggen. Het tweede voordeel van doorbeleggen is dat ook na de pensioendatum nog rendement kan worden gemaakt met het pensioenkapitaal, zodat men niet langer afhankelijk hoeft te zijn van de marktrente op de pensioendatum.”

Zijn er ook nadelen?

“Hoe je het ook wendt of keert, het rendement van doorbeleggen kan natuurlijk ook negatief zijn. Aandelenkoersen kunnen tenslotte dalen. Over het algemeen vindt pensioenopbouw plaats in

lifecycles. Dat zijn op de leeftijd afgestemde beleggingsfondsen, die bestaan uit een mix van beleggingsinstrumenten: aandelen, obligaties, vastgoed en grondstoffen. De spreiding vermindert de risico's van deze fondsen. Voor mensen met een klein pensioen, en mensen die van hun pensioenuitkering afhankelijk zijn en zeker willen weten wat ze na hun pensioenleeftijd zullen ontvangen, is het variabele pensioen misschien minder geschikt, maar ieder moet hierin zijn eigen afweging maken.”

“De pensioenuitvoerder zet elk jaar een deel van het belegd pensioenkapitaal om in een uitkering voor het komende jaar”

Hoe vindt de uitkering van een variabele pensioenregeling plaats?

“De pensioenuitvoerder zet elk jaar een deel van het belegd pensioenkapitaal om in een uitkering voor het komende jaar. De hoogte van de uitkering bepaalt de uitvoerder op basis van onder andere de levensverwachting, de marktrente en het verwachte rendement van de beleggingen. Als het werkelijke rendement hoger blijkt dan verwacht, krijgt de pensioengerechtigde het volgende jaar een wat hogere uitkering, als dit rendement lager uitvalt dan verwacht, dan wordt de uitkering het volgende jaar wat lager.”

Hoe kan de werknemer geholpen worden in zijn keuze?

“De keuze voor een variabel of een vast pensioen hoeft pas op de pensioendatum definitief te worden gemaakt, daarvoor kan men nog switchen. Bij het bereiken van de pensioenleeftijd moet een werknemer op zoek naar een uitvoerder die het kapitaal in een uitkering omzet. Voor de keuze zelf is het overigens verstandig te overleggen met een adviseur. Heeft een werknemer zelf voldoende kennis en ervaring, dan kan hij ondersteund worden bij het maken van een keuze. a.s.r. doet dat bijvoorbeeld met een portal en *tooling*, die inzicht geven in de financiële situatie na pensioen en wat het effect van een keuze is. Verzekeraars bieden trouwens vaak zowel de opbouw als de uitkering van pensioen aan. En dat heeft voordelen. Niet alleen heeft de werknemer iets te kiezen, de verzekeraar kan ook zorgen voor een soepele overgang van pensioenopbouw naar uitkering. Bijvoorbeeld door bij een variabele pensioenuitkering de werknemer gebruik te laten maken van hetzelfde portal en de bijbehorende communicatie. Zo halen werknemers het beste uit hun pensioenregeling.”

Meer informatie

Meer weten over de Wet verbeterde premieregeling? Download dan de whitepaper over dit onderwerp op asr.nl/werknemerspensioen onder het kopje 'Extra info & downloads'.